

HARBIY XIZMATCHILARNING KASBIY FAOLIYATDA QONIQQANLIK DARAJASIGA QADRIYATLAR YO‘NALGANLIGINING TA’SIRI

Musayev Javlonbek Baxriddin o‘g‘li

O‘zbekiston Respublikasi Jamoat xavfsizligi universiteti magistri

Annotatsiya. Ushbu maqolada harbiy xizmatchilarining kasbiy faoliyatidan qoniqqanlik darajasiga qo‘yiladigan psixologik talablar o‘rganiladi. Bu borada milliy qadriyatlar, shaxsning mehnatidan qoniqishiga ta’sir etuvchi shaxsiy sifatlar ochib berilgan.

Kalit so‘zlar: Harbiy xizmatchis, kasb, qoniqish, psixologiya, qadriyatlar, milliylik, psixoterapiya, diagnostika, korrektsiya, ta’sir, pedagogik qobiliyat.

ЦЕННОСТИ УРОВНЯ УДОВЛЕТВОРЕННОСТИ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬЮ ВОЕННОСЛУЖАЩИХ ЭФФЕКТ НАПРАВЛЕНИЯ

Абстрактный. В данной статье рассматриваются психологические требования к уровню удовлетворенности профессиональной деятельностью военнослужащих. В связи с этим национальные ценности носят личный характер, влияя на удовлетворенность трудом человека качества раскрываются

Ключевые слова: военная служба, стресс, депрессия, стрессоустойчивость, гибкость, психотерапия, диагностика, коррекция, педагогические навыки.

VALUES ON THE LEVEL OF SATISFACTION IN THE PROFESSIONAL ACTIVITY OF MILITARY SERVANTS EFFECT OF DIRECTION

Abstract. This article examines the psychological requirements for the level of satisfaction with the professional activity of military personnel. In this regard, national values are personal, affecting the satisfaction of a person's work qualities are revealed.

Key words: Military serviceman, profession, satisfaction, psychology, values, nationality, psychotherapy, diagnosis, correction, influence, pedagogical skills.

KIRISH

Bugungi shiddatkor davrda, dunyoda yuz berayotan tahlikali voqealar zamirida, Yangi O‘zbekistonni tinchligini saqlash, osoyishtaligini ta’minlash va millat manfaatlarini ishonchli himoya qilish harbiy xizmatchilarimiz va ularning axloqiy-ruhiy holati va barqaror psixologik xususiyatiga bog‘ligdir. Yuqori professional, harbiy vatanparvarlik burchiga sadoqatli, fidoyi va mard, yetuk harbiy xizmatchilarni zamon talablariga mos ravishda harbiy xizmatchilarni tayyorlash, mamlakatimiz mustaqilligi va hududiy yaxlitligini himoya qilishning eng muhim shartlaridan biri hisoblanadi.

Bugungi kunda, Harbiy xizmatchilariga talablarning tizimli qo‘yilishi,

faoliyatlarida nizoli va ziddiyatli vaziyatlarning mavjudligi albatta ularning ruhiyatiga o'z salbiy ta'sirini ko'rsatmasdan qolmaydi. Harbiy xizmatchilarning kundalik va ekstremal vaziyatlarda qaror qabul qilishi va o'zini idora qilishi, tobora shiddatli tus olayotgan axborot xurujining ko'pligi, ijtimoiy muammolar hamda harbiy xizmat yuklamasining ko'payishi natijasida ruhiy zo'riqish holatlari natijasida harbiy xizmatchilarning kasbidan qay darajada qoniqqanlik darajasini aniqlash dolzarb masalalardan biridir..

Harbiy xizmatchilar uchun psixologik bilimlarni o'rganilishi harbiy xizmatchilarning psixologik tayyorgarligi nafaqat tashqi olamda ro'y berayotgan ob'yektiv hodisalar mohiyatiga aloqador bilimlarga ega bo'lish, balki o'z ichki imkoniyatlari va salohiyatidan samarali foydalangan holda, harbiy xizmat faoliyatini oqilona tashkil etishning barcha sirlaridan boxabar bo'lish, o'ziga va o'zgalarga ta'sir etishning usul va vositalarini bilish hamda ulardan foydalanishni nazarda tutadi.

TADQIQOT MATERIALLARI VA METODOLOGIYASI

Harbiy xizmatchilarning kasbiy xususiyatlarini shakllantirish, pedagogik qobiliyatini rivojlantirish, axborot texnologiyalarni qo'llaydigan-zamonaviy kadrlar tayyorlash jarayonida eng muhim vazifalardan biridir. Bo'lajak kadrlarni kasbiy xususiyatlarini shakllantirishda innovatsion ilmiy yutuqlarni, zamonaviy pedagogik va axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini qo'llashni, masofadan o'qitishni, mustaqil ta'lim olishni kengaytirishni nazarda tutuvchi texnika va texnologiyalarning istiqbolda rivojlanishini hisobga oluvchi dasturlarini ishlab chiqarish va joriy etish asosiy vazifa sifatida belgilab qo'yilgan. Shu bois bugungi ta'lim jarayonini axborot-kommunikatsiya texnologiyalarisiz tasavvur etish qiyin.

Zero, yuqori sur'atlar bilan o'sib borayotgan jahon hamjamiyatiga integratsiyalashishga interfaol pedagogik axborot texnologiyalarini joriy etish orqali erishiladi. Harbiy xizmatchilari kasbiy faoliyatini samarali olib borishi ko'p jixatdan uning kasbiy tanlovidan qoniqqanligi bilan bog'liq. Jumladan, harbiy xizmatdan qonniqqanligi bilan ham belgilanadi. Kishining mehnatdan qoniqishiga ta'sir etuvchi shaxsiy sifatlar qatorida quyidagilarni sanab o'tish mumkin.

Yoshning ulg'ayib borishi bilan kishida mehnatdan qoniqish xissi rivojlana boshlaydi

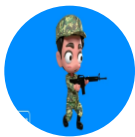
Ish xaqining ortib borishi, tegishlicha rag'batlar va qo'llab quvvatlanish kasbga nisbatan mehrni shakllantirishga xizmat qila boshlaydi

Jamoada adolatlilik tamoyiliga amal qilinganligi, barchaga mexnatning to'g'ri taqsimlanganligi kasbiy tanlovdan qoniqqanlikni shakllantiradi

Harbiy mahoratni egallash jarayonidagi kognitiv qobiliyatlar - mehnat faoliyatining intellekt darajasiga mos kelishiga va bu o'z-o'zidan kasbiy qoniqishga olib keladi

Kishining sog'lomligi va kayfiyatning ko'tarinki bo'lishi harbiy faoliyatda yuqori natijalarni kafolatlaydi

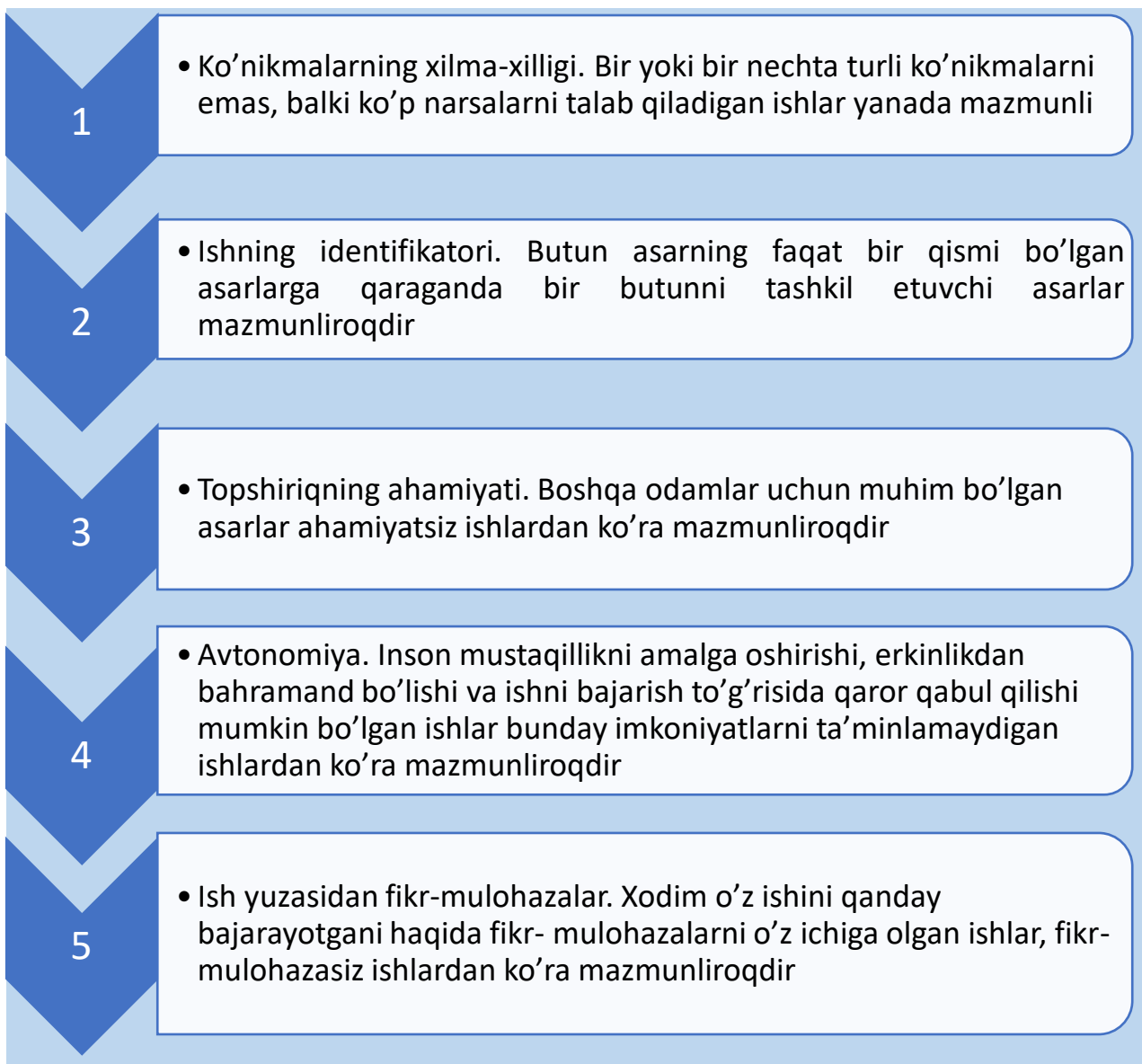
TADQIQOT NATIJALARI

Harbiy xizmatchilarning kasbiy faoliyatda qoniqqanlik darajasiga qadriyatlar yo'nalganligi deganda biz narsa va voqealar, jamiyat moddiy va ma'naviy boyliklarning ahamiyatini ifodalash uchun qo'llaniladigan tushuncha hamda Milliy-ma'naviy qadriyatlar – “milliylik” “ma'naviyat” va “qadriyat” tushunchalari kesishgan nuqtada jamlashgan ijtimoiy xodisalarni o'z ichiga oladi. Deylik ayrim millatlar tarixiy taraqqiyot davomida ishlab chiqarishning ma'lum sahasida yuksak layoqatni shakllantirgan tarbiya, tafakkurning ta'siri yo'nalishiga e'tibor beradi. Milliy xarakterida, hayotga, ijtimoiy hodisalarga munosabatida o'ziga xosliklari bor. Axloqiy-ruhiy, huquqiy, siyosiy madaniyat sohalaridagi xattiharakatlarda ham ma'lum ijobiy tafovutlar uchraydi. Bunga o'xshash rangbaranglik nafaqat boyligimiz, balki taraqqiyotimiz sur'atini tezlashtiruvchi omil sifatida ko'rishimiz mumkin.

Harbiy jamoalarda psixologik muhitning ijobiyligi talim-tarbiya sifatini yaxshilashga xizmat qiluvchi muhim komponentlardan biri ekanligi nazariy va amaliy jihatdan inkor etib bo'lmaydigan faktidir. Jamoada ijobiy psixologik muhit mavjud bo'lsa, nafaqat pedagogik majburiyatlar, balki har qanday mehnat jamoasi oldiga qo'yilgan vazifalar sifatli bajarilishiga zamin hozirlanadi. Masalaning yana bir muhim tomoni ham borki, bu ham bo'lsa, harbiy jamoa a'zolarining o'z kasbidan qoniqqanligidir. Chunki, jamoada ijobiy muhit bo'lishi uchun, jamoa a'zolari o'zidan, ayniqsa, o'z kasbidan qoniqqan bo'lishlari zarur.

XULOSA VA TAVSIYALAR

Kasbdan qoniqqanlik, ko'plab tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, jamoadagi ijtimoiy-psixologik iqlimning jiddiy tarkibiy qismi bo'lib, guruhda ijobiy psixologik muhitni shakllantirish va amalga oshirish uchun muhimasos va shu bilan birga natijadir. Faoliyat samaradorligiga kelsak, shaxs va guruhning ijtimoiy faolligining ushbu asosiy parametrini adekvat baholash uchun kasbdan qoniqqanlik kabi sub'ektiv omilni hisobga olish zaruriy shartdir. F.Gersberg nazariyasini amaliyotga tatbiq etish jarayonida psixologlar J.Xekman va J.Oldxem beshta asosiy omilni aniqladilar, ularning nuqtai-nazari bo'yicha, tashkilot xodimlari tomonidan ishni mazmunli deb qabul qilish uchun zarur bo'lgan faktorlar kerak. Bularga quyidagilar kiradi:

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI

1. O‘zbekiston Respublikasining Milliy gvardiyasi to‘g‘risidagi qonuni. 2020-yil 18-noyabrdagi O‘RQ-647-son.
2. Ядов В.А. Стратегия социологического исследования. Описание, объяснения, понимание социальной реальности. М.: «Добросвет» 2011.-.
3. G‘oziyev E. Psixologiya. T., “O‘qituvchi”, 1994
4. Маклаков А.Г. Оценка уровня развития адаптационных способностей личности. // Практикум по психологии менеджмента и профессиональной деятельности. Под ред. Г.С. Никифорова, М.А. Дмитриевой, В.М. Снеткова.-СПб.: Речь, 2007. - с. 127-146.
5. Организационная психология: конспект лекций /кН. подг. С.В. Кошелевой. – М.: АСТ; СПб.: Сова, 2005. С. 67.
6. Рогов, Е.И. Настольная книга практического психолога : Учебное пособие– М.: Издательство ВЛАДОС-ПРЕСС, 2012. – С. 22
7. Галдиева, М. Д. (2022). Ўқувчилар миллий тарбиясига таъсир этувчи омилларни ўрганиш. Современное образование (Узбекистан), (10 (119)), 57-
8. Saodat, T., & Saburovna, S. M. (2023). Bo‘lajak tarbiyachi-pedagoglarning kasbiy mobilligini shakllantirish. Qo‘qon universiteti xabarnomasi, 7, 92-95.
9. <https://uz.m.wikipedia.org>.
10. www.expert.psychology.ru